

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

Solarwind Finland Oy pitää kohtuuttomana, että alueidenkäyttölakia koskevan hallituksen esityksen luonnoksen lausuntoaika päättyy toimielinten kesätauon aikana. Tämän takia lausunnon valmistelu-aika jäi poikkeuksellisen lyhyeksi suhteessa asian suureen merkittävyyteen.

Solarwind Finland Oy näkee hyvänä, että tavoitteisiin on lisätty tärkeinä kokonaisuuksina ilmastonmuutoksen torjunta sekä kansallinen turvallisuus.

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

-

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

Solarwind Finland Oy näkee hyvänä, että tavoitteisiin on lisätty tärkeinä kokonaisuuksina ilmastonmuutoksen torjunta sekä kansallinen turvallisuus.

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Tuulivoimaloiden etäisyys olemassa olevasta tai suunnitellusta asutuksesta tulisi määritellä nykyisin käytössä olevan mallin mukaisesti kaavoitusprosessissa vaikutusten arvioinnin tuloksena. Tuulivoimalan korkeuteen sidottu, kiinteällä kertoimella laskettu etäisyysvaatimus olemassa olevasta osayleiskaavassa osoitetusta asuinrakennuksesta tai asuinrakennuspaikasta rajoittaa huomattavasti, tai jopa kokonaan estää tuulivoimaloiden sijoittamista merkittävään osaan Suomea.

Kansallisen sähköverkon toiminnan tasapainon ja kulutuksen tasaisen jakautumisen kannalta olisi parasta sijoittaa tuotanto ja kulutus mahdollisimman lähelle toisiaan. Esitetty etäisyysvaatimus johtaisi voimaloiden lisääntyvään sijoittamiseen erämaa- ja korpialueille, joka johtaisi tuotannon ja kulutuksen maantieteellisen epätasapainon lisääntymiseen. Vaikutuksiltaan selvästi parempi ratkaisu olisi parantaa edellytyksiä tuulivoimaloiden sijoittamiseksi alueille, joissa on jo ennestään ihmistoiminnan aiheuttamia maisema, luonto- ja meluvaikutuksia. Tuotantoalueiden lisääntyvä sijoittaminen koskemattomille erämaa- ja korpialueille johtaisi myös merkittävään luontovaikutusten ja -haittojen lisääntymiseen.

Esitetty etäisyysvaatimus johtaisi merkittävästi maakuntakaavan ulkopuolisten tuulivoiman tuotantoalueiden vähentymiseen. Maakuntaliittojen rooli tuulivoimakaavoituksessa kasvaisi merkittävästi, lisääntyvätyömäärä edellyttäisi lisäresursseja, mikä vastaavasti lisäisi maakuntahallinnon henkilökuluja ja kustannuksia. Vähentyviä tuotantoalueita ei tosiasiallisesti pystytä korvaamaan lisääntyvällä maakuntakaavoituksella, ja uusiutuvilla energiamuodoilla tuotettavissa olevan energian määrä tulisi vähentymään suhteessa asetettuihin kansallisiin tavoitteisiin ja ennusteisiin. Tämä johtaisi Suomen kilpailuaseman heikentymiseen energiaintensiivisten investointihankkeiden, kuten datakeskusten kansainvälisissä sijoittumisselvityksissä. Lisäksi Suomea koskevien EU-tasoisien päästövähennysvelvoitteiden toteutuminen vaarantuisi, ja pahimmillaan tämä johtaisi Suomea sitoviin miljardiluokan sakkomaksuihin.

Esitetty suostumusmenettely etäisyysvaatimuksen alittamiseksi voi joissakin tapauksia osoittautua maanomistajien suuren määrän takia työlääksi ja jopa hankkeen suunnittelun esteeksi. Näin kirjattuna se jää hyvinkin teoreettiseksi mahdollisuudeksi.

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

-

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

-

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoa j voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislainsi)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

-

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Honkanen Petri
Solarwind Finland Oy - Petri Honkanen